

Wykaz propozycji tematycznych obszarów naukowych/artystycznych 2026/2027
List of proposed thematic scientific/artistic areas 2026/2027

Dyscyplina naukowa: **Językoznawstwo**

Scientific discipline: **Linguistics**

Lp. No.	Nazwa/tytuł tematycznego obszaru naukowego lub artystycznego Name/title of the scientific or artistic thematic area		tytuł/stopień, imię, nazwisko, adres e-mail z domeną: ur.edu.pl potencjalnych promotorów z Uniwersytetu Rzeszowskiego* title/degree, name, surname, e-mail address with the domain: ur.edu.pl of potential supervisors from the University of Rzeszów*
	<i>(w języku polskim / in Polish)</i>	<i>(w języku angielskim / in English)</i>	
1.	<p>Nauczanie i uczenie się języka obcego/języka polskiego jako obcego Słowa kluczowe: Nauczanie języka obcego, nauczanie języka polskiego jako obcego Badania prowadzone w ramach tematu badawczego <i>Nauczanie i uczenie się języka obcego/ języka polskiego jako obcego</i> obejmują zagadnienia odpowiadające wszystkim komponentom układu glottodydaktycznego Waldemara Pfeiffera, poczynając od jego kluczowych elementów tj. nauczyciela, ucznia i języka, poprzez materiały glottodydaktyczne, metody nauczania i uczenia się, a na polityce edukacyjnej państwa, środowisku szkolnym i społecznym kończąc. Projekty badawcze prowadzone są zatem w obrębie następujących subdyscyplin glottodydaktyki: pedeutologia, akwizycja języków obcych, lingwistyka dydaktyczna, preparacja i ewaluacja materiałów glottodydaktycznych, mediadydaktyka.</p>	<p>Teaching and learning a foreign language/the Polish language as a foreign language Key words: Foreign language teaching, teaching Polish as a foreign language Research conducted within the research area covers issues corresponding to all components of a glottodidactic model by Pfeiffer, starting from its key element, i.e. teacher, student and language, though teaching materials, methods of teaching and learning a language, national educational policy, school environment and finally the social environment. Research projects within the umbrella topic are conducted in the following subdisciplines: pedeutology, language acquisition, didactic linguistics, preparation and evaluation of teaching materials, media didactics.</p>	<p>dr hab. Ewa Dźwierzynska, prof. UR (j.r.) edzwierzynska@ur.edu.pl dr hab. Krystyna Miłułka, prof. UR (j.n.) kmihulka@ur.edu.pl dr hab. Dorota Osuchowska, prof. UR (j.a.) dosuchowska@ur.edu.pl dr hab. Agnieszka Uberman, prof. UR (j.a.) auberman@ur.edu.pl</p>

2.	<p>Aspekty lingwistyczne języków słowiańskich i germańskich w ujęciu synchronicznym i diachronicznym Słowa kluczowe: językoznawstwo ogólne, językoznawstwo kognitywne, lingwistyka stosowana</p> <p>Badania prowadzone w ramach tematu priorytetowego mogą dotyczyć wszystkich tradycyjnych działów językoznawstwa (fonetyka, fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka) bez względu na przyjętą metodologię (językoznawstwo strukturalne, generatywne, kognitywne). Badanymi językami są głównie języki słowiańskie i germańskie jednak w obrębie wyżej wymienionego tematu powstają również prace porównawcze obejmujące inne języki świata. Angliści, germaniści, poloniści i rusycyści, których badania wpisują się w temat priorytetowy analizują nie tylko strukturę, zmiany i historię poszczególnych języków, lecz poszukują związków języka z rzeczywistością pozajęzykową z uwzględnieniem wymiaru kulturowego i społecznego.</p>	<p>Linguistic aspects of Slavic and Germanic languages in a synchronic and diachronic perspective Key words: general linguistics, cognitive linguistics, applied linguistics</p> <p>Research carried out under the priority topic may concern all traditional branches of linguistics (phonetics, phonology, morphology, syntax, semantics, pragmatics), regardless of the methodology adopted (structural, generative, cognitive linguistics). The languages targeted are mainly Slavic and Germanic languages, however, within the scope of the above-mentioned topic, there are also comparative studies covering other languages of the world. Academics from the departments of English, German, Polish and Russian, whose research matches the priority topic, analyze not only the structure, changes and history of respective languages, but also investigate relations between language and the extra-linguistic reality, taking into account cultural and social dimensions.</p>	<p>prof. dr hab. Mariola Wierzbicka (j.n.) mwierzbicka@ur.edu.pl dr hab. Paweł Bąk, prof. UR (j.n.) pbak@ur.edu.pl dr hab. Dorota Chudyk, prof. UR (j.r.) dchudyk@ur.edu.pl dr hab. Artutr Czapiga, prof. UR (j.r.) aczapiga@ur.edu.pl dr hab. Anna Hanus, prof. UR (j.n.) ahanus@ur.edu.pl prof. dr hab. Lucyna Harmon (j.a.) lharmon@ur.edu.pl dr hab. Robert Kiełtyka, prof. UR (j.a.) rkieltyka@ur.edu.pl dr hab. Ewa Konieczna, prof. UR (j.a.) ekonieczna@ur.edu.pl dr hab. Livia Körtvelyessy, prof. UR (j.a.) lkortvelyessy@ur.edu.pl dr hab. Agnieszka Mac, prof. UR (j.n.) agmac@ur.edu.pl dr hab. Krzysztof Nycz, prof. UR (j.n.) knycz@ur.edu.pl dr hab. Marta Smykała, prof. UR (j.n.) msmykala@ur.edu.pl dr hab. Agnieszka Uberman, prof. UR (j.a.) auberman@ur.edu.pl dr hab. Edyta Więclawska, prof. UR (j.a.) ewieclawska@ur.edu.pl dr hab. Anna Rudyk, prof. UR (j.r.) arudyk@ur.edu.pl Bilut-Homplewicz Zofia (j.n.) Krauz Maria (j.p.)</p>
----	---	--	---

3.	<p>Spoleczno-historyczno-kulturowe aspekty komunikacji werbalnej i niewerbalnej Słowa kluczowe: Komunikacja werbalna i niewerbalna, aspekty historyczne, aspekty kulturowe, aspekty społeczne</p> <p>Mówiąc o społecznym aspekcie komunikacji werbalnej i niewerbalnej, mamy na myśli szeroko pojętą relację język- społeczeństwo, a więc m.in. sposób, w jaki język różni się w zależności od tego, która grupy społeczne się nim posługują, czy też w jaki sposób język z jednej strony odzwierciedla, a z drugiej wpływa na postrzeganie określonych zjawisk i determinuje określone zachowania. Analizując historyczne aspekty komunikacji werbalnej i niewerbalnej, zastanawiamy się nad zmianami, jakie zachodzą w języku, a dodając do tego komponent społeczny, badamy zmiany zachodzące w języku określonych grup społecznych. W przypadku aspektów kulturowych, zachowania językowe są badane w odniesieniu w określonej kultury, z czego wynika, że sama znajomość języka w oderwaniu od wiedzy kulturowej nie gwarantuje, że członkowie różnych kultur w sposób prawidłowy zinterpretują przekaz zawarty w wypowiedzi.</p>	<p>Socio-historical and cultural aspects of verbal and non-verbal communication Key words: verbal and non-verbal communication, historical aspects, cultural aspects, social aspects</p> <p>Talking about the social aspect of verbal and non-verbal communication we mean broadly understood relations between language and society, among others differences in how language is used by various social groups or the way language reflects as well as constructs our perception of the surrounding phenomena and affects human behaviour. While analysing historical aspects of verbal and non-verbal communication we reflect on changes language undergoes; when the social component is added, the investigation concerns changes observable in how various social groups communicate. With regard to cultural aspects, linguistic behaviour is viewed as connected with a particular culture, which implies that knowledge of language without being familiar with cultural knowledge does not guarantee that representatives of various cultures will be able to correctly interpret the message contained in an utterance.</p>	<p>dr hab. Dorota Osuchowska, prof. UR (j.a.) dosuchowska@ur.edu.pl dr hab. Marcin Grygiel, prof. UR (j.a.) mgrygiel@ur.edu.pl</p>
4.	<p>Onomastyczne, językowe i pragmatyczne badania polszczyzny w aspekcie synchronicznym i diachronicznym Słowa kluczowe: onomastyka, pragmatyka, analizy lingwistyczno-kulturowe, polszczyzna</p>	<p>Onomastic, linguistic and pragmatic studies of Polish in a synchronic and diachronic aspect Key words: Onomastics, pragmatics, cultural-linguistic analyses, the Polish language</p>	<p>Prof. dr hab. Grażyna Filip (j.p.) gfilip@ur.edu.pl dr hab. Wioletta Kochmańska, prof. UR (j.p.) - wkochmanska@ur.edu.pl dr hab. Agnieszka Myszka, prof. UR (j.p.) - agmyszka@ur.edu.pl</p>

	<p>Onomastyczne, lingwistyczno-kulturowe i pragmatyczne analizy języka polskiego w aspekcie synchronicznym i diachronicznym osadzone są w metodologii językoznawstwa kulturowego i kognitywnego. Prowadzone badania ukazują przemiany społeczne i kulturowe, które znajdują odzwierciedlenie w języku. Służą określeniu tendencji rozwojowych polszczyzny z uwzględnieniem jej zróżnicowania terytorialnego, socjalnego i funkcjonalnego. Umożliwiają wszechstronne, wieloaspektowe naukowe refleksje nad polszczyzną dawną i współczesną oraz spojrzenie na język jako narzędzie komunikacji interpersonalnej.</p>	<p>Onomastic, cultural-linguistic and pragmatic analyses of the Polish language in a synchronic and diachronic aspect framed within in the cultural and cognitive linguistic methodology. The conducted studies show the social and cultural changes which are reflected in language. They are aimed at determining tendencies of development in the Polish language including territorial, social and functional diversities. The studies enable multifaceted, multi-aspect academic considerations on contemporary as well as older varieties of Polish, and a look at language as a tool of interpersonal communication.</p>	<p>dr hab. Ewa Oronowicz-Kida, prof. UR (j.p.) eoronowicz@ur.edu.pl dr hab. Bożena Taras, prof. UR (j.p.) btaras@ur.edu.pl dr hab. Robert Słabczyński, prof. UR (j.p.) rslabczynski@ur.edu.pl dr hab. Urszula Gajewska, prof. UR (j.p.) ugajewska@ur.edu.pl prof. dr hab. Kazimierz Ożóg (j.p.)</p>
--	---	---	---

j.a. – język angielski / English Language

j.n. – język niemiecki / German Language

j.p. – język polski / Polish Language

j.r. – język rosyjski / Russian Language

* w ramach jednego obszaru naukowego lub artystycznego można wskazać kilku potencjalnych promotorów z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wskazanie potencjalnych promotorów nie jest obligatoryjne, jednakże podanie danych ułatwi kontakt kandydatowi do Szkoły Doktorskiej UR z potencjalnym promotorem z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Kandydat do Szkoły Doktorskiej UR w postępowaniu rekrutacyjnym może również wskazać potencjalnego promotora niewymienionego w tabeli powyżej – z Uniwersytetu Rzeszowskiego lub spoza Uniwersytetu Rzeszowskiego – z zastrzeżeniem, że wstępne założenia planowanych badań naukowych lub działań artystycznych kandydata muszą mieścić się w ramach w/w tematycznych obszarów naukowych lub artystycznych.

* within a single scientific or artistic area, multiple potential supervisors from the University of Rzeszów may be indicated. While indicating potential supervisors is not mandatory, providing this information will facilitate contact between the candidate for Rzeszów University Doctoral School and a potential supervisor from the University of Rzeszów. During the recruitment process, a candidate for Rzeszów University Doctoral School may also indicate a potential supervisor not listed in the table above – from the University of Rzeszów or from outside the University of Rzeszów – provided that the initial assumptions of the candidate's planned research or artistic activities must fall within the aforementioned scientific or artistic thematic areas.

